

“El anuncio de Cristo es anuncio de esperanza: Él conoce las angustias y los anhelos que llevamos en el corazón, las alegrías y las fatigas que marcan nuestra vida, las tinieblas que nos oprimen y la fe que, como un canto en la noche, elevamos al Cielo”.

(Papa Francisco)

DIA DE L'ESGLÉSIA DIOCESANA, DIA DE GERMANOR

El proper diumenge XXXII, coincideix amb el Dia de l'Església Diocesana, també coneguda amb el nom de “Diada de Germanor”. Que aquesta diada ens ajudi a ser més amics, més “germans”, a compartir la taula de l'Eucaristia, a reconèixer que Déu és Pare de “tots”, de “tots”, i que hem de viure amb ganes en el cor de l'Església, realitat que hem d'agrair i tenir més present ja que l'Església és la família que ens uneix a tots i ens crida a assumir les diferències amb cordialitat.

Sense família, qui som? Hem vingut al món al si d'una família, i gràcies al baptisme hem nascut a la vida nova dels fills de Déu al si d'una altra família, l'Església. En ella, i potser gràcies a la família humana, a persones properes, a catequistes, a experiències sorprenents, anam intensificant el do de la fe i ens anam formant gràcies a l'escolta de la Paraula de Déu i a la vivència dels set sagraments. En l'Església hi trobam i realitzam la concreció de la nostra vocació cristiana per mitjà del sagrament del matrimoni, de l'ordre sacerdotal, de la consagració al Senyor, del compromís a favor d'una tasca plenament humanitzadora en i fora de l'Església.

Vivim i pertanyem a la família de l'Església. En ella ens hi alimentam i creixem, i quan arribi el moment en què Déu ens cridi per

anar a viure definitivament amb Ell, ho farem també acompanyats d'ella. L'Església ens és mare. No la descuidem. Visquem i expressem el nostre agraïment per tant que d'ella rebem, i hem rebut. Que ens surti espontàniament donar-li gràcies. Gràcies a l'Església universal, però també a la comunitat parroquial i a la diocesana, a la de Menorca, presidida avui pel Bisbe Gerard.

Expressem el nostre agraïment a aquesta dimensió de la família que és la nostra diòcesi, la que està formada per tots els cris-

tians que vivim a pobles i llocs diferents de Menorca però que, les distàncies, no impedeixen absolutament sentir-nos part d'una mateixa Paraula i Taula eucarística.

Va ser el Senyor Jesús qui va enviar els apòstols al món sencer -i després als seus successors-, a formar aquestes comunitats que ells van presidir com a enviats del Senyor, i per les quals van donar les seves vides.

Siguem conscients i visquem l'Església. Agraïm al Senyor aquest do. L'Església, la nostra família, necessita de la nostra pregària i del nostre agraïment per tants religiosos i religioses, per tants preveres i diaques, per tants laics i laiques, que ens són referents i companys propers en el nostre caminar evangèlic.

Tot i així, prenguem també consciència que l'Església necessita mitjans humans i també recursos econòmics per dur a terme la seva missió. Col·laborem amb la nostra dedicació i aportació econòmica, en la mesura del possible. Desitgem no dependre de subvencions o ajuts que puguin limitar la nostra llibertat. Siguem membres vius, “desperta” de l'Església a Menorca. Col·laborem amb ella, estimem-la!

J. Bosco Faner Bagur

la notícia

Els responsables d'economia de la Diòcesi es troben al Toro

El 21 d'octubre es van reunir al Toro els consells parroquials d'economia i els administradors dels béns eclesiàstics. L'ecònom diocesà, Joan Mir, va exposar el balanç econòmic de l'any 2022 de la diòcesi de Menorca i, també, el balanç general de les parròquies.

A continuació, es va plantejar el pressupost de la Diòcesi de l'any 2023. A partir d'aquí, es va fer una valoració positiva de la implantació del nou pla de comptabilitat a totes les parrò-

quies, el qual ha facilitat molt la unitat i la forma de dur els comptes de les parròquies i el Bisbat.

Finalment, es va xerrar del Dia de l'Església Diocesana, que es celebrarà el 12 de novembre, i de les diferents campanyes que existeixen per fer un donatiu a les parròquies i a la Diòcesi com la pàgina web “Dono a mi Iglesia”, dels donatius a les parròquies a través de Bizum i de la possibilitat de cercar formes per a implantar plaques solars a les parròquies.

Diumenge XXXI de Durant l'Any

Lectura del llibre del Profeta Malaquies

I, 14b-2, 2b. 8-10

Jo som el rei dels reis, diu el Senyor de l'univers, i tots els pobles reverencien el meu nom. I ara, sacerdots, vos advertesc que si no feis cas de mi, si no estau atents a honorar el meu nom, vos trauré el poder de beneir. Vosaltres heu abandonat el camí dret i, en veure com jutjàveu, molts s'han allunyat. Heu violat l'aliança que jo havia fet amb Leví, diu el Senyor de l'univers. Per això, jo faré que tot el poble perdi l'estima i el respecte que us tenia, tal com vosaltres ho heu fet amb mi, per no haver seguit els meus camins i haver jutjat amb parcialitat. ¿No tenim tots un mateix pare? ¿No ens ha creat el mateix Déu? ¿Per què som deslleials els uns amb els altres i violam així l'aliança dels nostres pares?

Salm responsorial 130

R: **Guardau-me en pau als vostres braços, Senyor.**

Lectura de la 1ª carta de Sant Pau als cristians de Tessalònica

2, 7b-9.13

Germans: Entre vosaltres ens férem amables com les mares quan acaricien els seus fills. Així, amb el desig de guanyar-vos, no solament vos volíem fer participar de la Bona Nova de Déu, sinó que us hauríem donat fins i tot les nostres pròpies vides, de tant que us vau fer estimar. Ja recordau, germans, com era el nostre esforç i el nostre cansament: per no ser una càrrega a ningú, treballàvem nit i dia, mentre us anunciàvem la Bona Nova de Déu. I ara no deixam mai de donar gràcies a Déu, recordant que, quan rebéreu de nosaltres la paraula de Déu, l'acollireu com allò que és de veritat: no paraula d'homes, sinó paraula de Déu, que treballa eficaçment en vosaltres, els qui heu cregut.

Lectura de l'Evangelí segons sant Mateu

23, 1-12

En aquell temps Jesús digué a la gent i als deixebles: "Els mestres de la Llei i els fariseus vos parlen des de la càtedra de Moisès: compliu i observau tot allò que us manen, però no faceu com ells, perquè diuen i no fan. Preparen bolics pesadíssims i els carreguen a les espatles dels altres, però ells no volen ni moure'ls amb el dit. En tot obren per fer-se veure de la gent: Per això es fan ben grosses les filacteries, i les borles, ben llargues; els agrada d'ocupar els primers llocs a la taula i els primers llocs a les sinagogues, i que la gent els saludi a les places i els doni el nom de "rabi", o sigui "mestre". Però vosaltres no us heu de fer dir mestres, perquè, de mestre, només en teniu un, i tots vosaltres sou germans; ni heu de donar a ningú el nom de "pare" aquí a la terra, perquè, de pare, només en teniu un, que és el del cel; ni us heu de fer dir "guies", perquè de guia, només en teniu un, que és el Crist. El més important de vosaltres, ha de ser servidor vostre. Tothom qui s'enaltirà serà humiliat, però tothom qui s'humiliarà serà enaltit."

Lectura de la profecia de Malaquies

I, 14-2, 2b. 8-10

Yo soy un gran rey, dice el Señor del universo, y todas las naciones temen mi nombre. Esto es lo que os mando, sacerdotes: Si no escucháis y no ponéis todo vuestro corazón en glorificar mi nombre, -dice el Señor del universo, os enviaré la maldición. Os habéis separado del camino recto y habéis hecho que muchos tropiecen en la ley, invalidando la alianza de Leví, dice el Señor del universo. Pues yo también os voy hacer despreciables y viles para todo el pueblo, ya que vuestra boca no ha guardado el camino recto y habéis sido parciales en la aplicación de la ley. ¿No tenemos todos un mismo padre? ¿No nos creó el mismo Dios? ¿Por qué entonces nos traicionamos unos a otros profanando la alianza de nuestros padres?

Salmo responsorial 130

R: **Guarda mi alma en la paz, junto a ti, Señor.**

Lectura de la primera carta del apóstol san Pablo a los Tesalonicenses

2, 7b-9. 13

Hermanos: Nos portamos con delicadeza, entre vosotros, como una madre que cuida con cariño de sus hijos. Os teníamos tanto que deseábamos entregaros no sólo el Evangelio de Dios, sino hasta nuestras propias personas, porque os habíais ganado nuestro amor. Recordad, hermanos, nuestros esfuerzos y fatigas; trabajando día y noche para no ser gravosos a nadie, proclamamos entre vosotros el Evangelio de Dios. Por tanto, también nosotros damos gracias a Dios sin cesar, porque, al recibir la palabra de Dios que os predicamos, la acogisteis no como palabra de hombre, sino, cual es en verdad, como palabra de Dios que permanece operante en vosotros los creyentes.

Lectura del santo evangelio según san Mateo

23, 1-12

En aquel tiempo, habló Jesús a la gente y a sus discípulos, diciendo: «En la cátedra de Moisés se han sentado los escribas y los fariseos: haced y cumplid todo lo que os digan; pero no hagáis lo que ellos hacen, porque ellos dicen, pero no hacen. Lían fardos pesados y se los cargan a la gente en los hombros, pero ellos no están dispuestos a mover un dedo para empujar. Todo lo que hacen es para que los vea la gente: alargan las filacterias y agrandan las orlas del manto; les gustan los primeros puestos en los banquetes y los asientos de honor en las sinagogas; que les hagan reverencias en las plazas y que la gente los llame "rabbi". Vosotros, en cambio, no os dejéis llamar "rabbi", porque uno solo es vuestro maestro, y todos vosotros sois hermanos. Y no llaméis padre vuestro a nadie en la tierra, porque uno solo es vuestro Padre, el del cielo. No os dejéis llamar maestros, porque uno solo es vuestro maestro, el Mesías. El primero entre vosotros será vuestro servidor. El que se enaltece será humillado, y el que se humilla será enaltecido».

Incoherencia entre lo que se dice y lo que se hace

Hoy escuchamos la dura crítica de Jesús a los maestros de la Ley y fariseos, dirigentes religiosos de Israel, porque lo que predicaban no se ve reflejado en su vida. Son exigentes con la gente sencilla de la comunidad pero no se aplican a sí mismos esas imposiciones, son mucho más indulgentes consigo mismos y, no obstante, presumen de ser los mejores. La vanidad, su principal pecado, les lleva a buscar el reconocimiento de todos, que les saluden, les hagan reverencias, les concedan los primeros y más relevantes puestos... Las apariencias constituyen su principal preocupación; pero su conducta, que debería servir de modelo a quienes les escuchan, resulta muy poco evangélica. Existe una incoherencia total entre su predicación y sus obras. Olvidan lo más importante: dar a conocer el rostro de Dios, su inmenso amor misericordioso para con todos.

Jesús, consciente de que sus mismos discípulos se sienten atraídos por la ambición, el poder y los privilegios, (recordemos el pasaje de los hijos del Zebedeo) les dice claramente: "Entre los paganos los que son tenidos por gobernantes tienen sometidos a los súbditos y los poderosos imponen su autoridad. No será así entre vosotros; más bien, quien quiera ser el primero que se haga esclavo de todos" (Mt 20,25.27). La novedosa propuesta de Jesús es difícil de entender, aceptar y vivir, porque invierte nuestros valores.

Actualmente la Iglesia debería renunciar todavía a muchos honores y privilegios para estar más cerca de los pobres y marginados, como hizo Jesús, quien, a lo largo de su existencia, se rodeó de los que más necesitaban sentirse amados y, de hecho, se identifica totalmente con ellos. Leemos en: Mt 25, 35.40 "Porque tuve hambre y me disteis de comer..." "Os aseguro que lo que hayáis hecho a uno solo de estos mis hermanos pequeños, a mí me lo hicisteis". Pongamos, pues, nuestra vida al servicio de los hermanos, simplemente por amor a Dios, sin esperar alabanza alguna.

Teresa Jansà

LECTURES DE LA MISSA DIÀRIA

Salmos de la 3ª

Setmana

DI. 6, Sants Pere Poveda Castroverde i Innocenci de la Immaculada Canoura Arnau, preveres i companys màrtirs (MO): Rm 11, 29-36 / Sal 68 / Lc 14, 12-14.

Dt. 7, Fèria: Rm 12, 5-16a / Sal 130 / Lc 14, 15-24.

Dc. 8, Fèria: Rm 13, 8-10 / Salm 111 / Lc 14, 25-33.

Dj. 9, Dedicació de la Basílica del Laterà (F): Ez 47, 1-2. 8-9. 12 o bé: 1C 3, 9c-11. 16-17 / Sal 45 / Jo 2, 13-22.

Dv. 10, Sant Lleó el Gran, papa i doctor de

l'Església (MO): Rm 15, 14-21 / Sal 97 / Lc 16, 1-8.

Ds. 11, Sant Martí de Tours, bisbe (MO): Rm 16, 3-9. 16. 22-27 / Sal 144 / Lc 16, 9-15.

Dg. 12, XXXII de Durant l'Any: Sa 6, 12-16 / Sal 62 / 1Te 4, 13-18 / Mt 25, 1-23.

30 anys treballant per les persones i pel medi ambient

30 Aniversari Mestral (iv) 1995-2000

El projecte agrícola que va encetar Mestral com a viver en terrenys propers a Ciutadella, conegut avui com a Arbres d'Algendar, a l'any 2000 passa a realitzar-se en les finques d'Es Canaló i Sant Antoni de S'Aranjassa, de Ferreries, propietat del bisbat de Menorca, en el barranc d'Algendar.

La idea inicial de producció de cítrics i horta es transforma en un objectiu de recuperació d'altres varietats fruïteres autòctones de Menorca. A través del llibre *Die Balearen*, de l'Arxiduc Lluís Salvador, com a principal obra de referència, es recullen els noms de més de 100 varietats menorquines.

Durant els següents anys s'inicien entrevistes i consultes principalment amb els pagesos més majors de l'illa, que ajuden a reconèixer i localitzar aquestes varietats locals a més d'il·lustrar sobre tècniques de reproducció i cultiu tradicionals.

Una vegada localitzat el material genètic es comença un treball de reproducció de la manera clàssica i sota criteris d'agricultura ecològica, amb el propòsit que aquestes varietats no tornin a desaparèixer. Es posa en marxa el museu d'arbres, on es mantenen dues unitats de cada varietat.

Avui dia, encara que en el museu es mantenen 86 fruïters diferents, dels quals

Mestral Menorca

es continuen reproduint per a la seva venda 23 varietats de fruïters i 9 d'altres plantes, l'objectiu principal és la conservació de les espècies i repoblar amb planta autòctona enfront de la creixent aparició de varietats foranes.

Com tots els projectes promoguts per Caritas, tot aquest treball es fa per a acompanyar persones en situació o risc d'exclusió. Arbres d'Algendar passa a convertir-se en un projecte social de formació i promoció d'ocupació, en matèria de jardineria i agricultura.

Caritas Menorca

plomes del periodisme catòlic

Josep Maria Quadrado Neto (iv)

Als anys seixanta i setanta del Vuit-cents, Quadrado ja està avorrit del que els polítics remenen a la capital d'Espanya, perquè no veu que s'imposi el seny que promouen personalitats i periodistes assenyats com ell mateix. Mai deixarà d'escriure, però tampoc mostrarà afany en destacar: el que li importa és la religió i no pas el que decreten els governs, en tot cas el que la política fa respecte a l'Església i als catòlics.

Açò es posa de manifest amb els articles d'aquesta època, que podríem dir que és la darrera en la dedicació periodística del ciutadellenc. Hi abunden escrits seus a dues publicacions amb les que es relacionava, *El Àncora* i el *Diario de Palma*. Però a on es va lliurar a fons és a *La Unidad Católica*, que portà

endavant des de març de 1869 a febrer de 1872. En les seves planes va posar molt d'esforç, encara que també va rebre moltes sotragades, perquè els catòlics no mostraven esperit d'unió per damunt de tot, sinó que les divisions eren moltes i suficientment greus com per treure tots els beneficis que haguessin sigut possibles.

En aquests últims capítols, hem cercat les activitats periodístiques de Quadrado, però cal pensar que mentre feia tot aquest munt d'escrits, portava entre mans un gran nombre de treballs històrics i religiosos que el van fer un personatge imprescindible a la vida cultural i social de Mallorca. Llibres, molts; però articles, a milers.

**JOAN
CANTAVELLA**

l'entrevista a:

ASSUMPTA GUASCH

El col·legi de la Consolació de Ciutadella compleix 100 anys. Entrevistam a Assumpta Guasch, que ha estat tota la vida vinculada al col·legi. És mare de 3 filles i té 5 nets.

Quins són els primers records que tens del col·legi?

-Els primers records que tenc és quan l'any 1956 la meva mare ens va dur a 3

dels meus germans i a jo al col·legi de la Consolació ubicat a Ses Andrones. La nostra mare va elegir aquest col·legi per la senzillesa de les seves germanes com a comunitat religiosa, i per la seva acollida. Els meus 5 germans i jo vam rebre l'educació en aquest col·legi. La meva mare quan ens duia al col·legi sempre tenia uns minuts on podia xerrar amb una religiosa dels problemes del dia a dia. Amb les monges trobava moments d'escolta i acompanyament.

Com es va viure el canvi de Ses Andrones a Mare Molas?

-Jo vaig créixer en aquesta educació integral, en valors, sempre mirant a la mare fundadora Maria Rosa Molas. El canvi no el vaig viure, perquè vaig sentir una crida de Déu a dedicar-me plenament a la meva família, que estava passant uns moments de dificultat. Es va viure com un gran projecte, les monges ens demanaven que preguéssim perquè aquesta nova escola es pogués realitzar.

Després la teva formació et va dur a Tortosa...

-Jo vaig començar el batxiller al carrer de Ses Andrones. El vaig deixar per motius familiars. Em vaig posar a treballar per aportar econòmicament a casa. Però al final els vespres vaig anar a l'Acció Catòlica i vaig fer el batxiller nocturn. Poc esperava que hagués d'anar a Tortosa a acabar el batxiller. Allà vaig viure molt de prop el que és la Consolació. Jo estava internada al col·legi. Vaig veure com aquella comunitat de Tortosa vivia el carisma de la Mare fundadora: pobre amb els pobres, atents a tota necessitat i la gran pregària que es feia. Allà la meva fe va créixer i és quan em vaig plantejar si el Senyor em cridava a una vida religiosa.

Què ha significat per a tu treballar al col·legi de la Consolació de Ciutadella?

-Molt important. A Tortosa vaig discernir finalment què volia el Senyor per a jo: dedicar-me completament als altres des de la porteria del col·legi de la Consolació de Ciutadella. Vaig tornar als estatuts i al carisma de la Mare fundadora per a acompanyar alumnes, pares i mestres que passaven per la porteria. Havien de trobar un somriure sempre, una empatia, uns braços oberts i un cor disposat sempre des del servei. Un servei que vaig fer 40 anys pel bé de la comunitat de la Consolació. El carisma de la Consolació segueix ben viu en el si de l'Església de Menorca. Estic molt agraïda perquè som el que som gràcies a aquest carisma.

Sonia Febrer Romero

Agenda

Fiesta del Beato Francisco Palau OCD

El martes 7 de noviembre Eucaristía de acción de gracias con motivo de esta fiesta, a las 9 h, en la Catedral.

Dia de l'Església Diocesana

Diumenge 12 de novembre l'Església celebra aquesta jornada sota el lema "Orgullosos de la nostra fe".

Consell Pastoral Diocesà

Dissabte 18 de novembre al matí tindrà lloc al Toro la sessió constitutiva del Consell Pastoral Diocesà.

Entrevistes al canal de Youtube del Bisbat

Al canal de Youtube del Bisbat de Menorca ([youtube.com/@BisbatdeMenorca](https://www.youtube.com/@BisbatdeMenorca)), podeu escoltar les entrevistes que feim sobre diferents temes (teologia, Càritas, EMD, missions, sinodalitat, catequesi, Vida Creixent, família, etc.).

Programes de ràdio de l'Església de Menorca

Cada setmana ens podeu escoltar a:

-COPE MENORCA (89.6 FM): "El Mirall de l'Església", els divendres a les 13.30 h; i "Església Notícia", els diumenges a les 9.45 h.

-IB3 RÀDIO (88.6 FM): "Temps de Creure", els dissabtes a les 7.30 h.

-RADIO MARÍA (92.0 FM): "Revista Diocesana", els diumenges a les 13.30 h.

Voluntariat Escoltes de Menorca

Anima't a formar part de l'equip de voluntariat escolta de Menorca!

Uneix-te a aquesta increïble experiència, acompanyant a infants i joves en diferents activitats i excursions. Si ets major de 18 anys i vols ser voluntari/ària, posa't en contacte amb els Escoltes de Menorca, enviant un WhatsApp o telefonant al 623 172 343.

Notícies nostres

El Club Vidalba rep el Premi Cooperació de Cope Menorca 2023

El Club Vidalba, entitat sense ànim de lucre que des de 1977 organitza activitats esportives i de temps d'oci per a joves amb capacitats diferents per tal de fer de l'esport una eina de normalització i integració, va ser el protagonista de l'acte de lliurament del premi Cooperació de Cope Menorca celebrat el 20 d'octubre a l'Ajuntament de Sant Lluís, amb la col·laboració de CaixaBank.

Es va fer una menció honorífica a la Pastoral Penitenciària de Menorca, un equip encapçalat pel prevere Bosco Martí, que realitza diferents acci-

Cope Menorca

ons socials per tal d'ajudar els interns del Centre Penitenciari. Juntament amb Caritas, es gestiona la unitat dependent, que ofereix un habitatge als interns en tercer grau i als que surten amb un permís, entre altres coses.

Jaume Denclar, nou diaca de la diòcesi de Menorca

L'església parroquial de la Mare de Déu del Roser des Castell va acollir el 22 d'octubre l'ordenació diaconal de Jaume Denclar Quevedo, en una cerimònia presidida pel bisbe Gerard.

El Bisbe va manifestar al jove, que en rebre aquest primer grau del sagrament de l'Orde, queda reconegut com a vertader deixeble de Jesús, que va

venir a servir i no a fer-se servir. A més, va expressar que l'ordenació diaconal de Jaume Denclar anima al poble de Déu que peregrina a Menorca a convertir-se en una ofrena a Déu, guiats per la força de l'Esperit. El pastor de la nostra Església també va animar els joves presents a la celebració a viure la seva fe amb alegria, responant a la vocació a la qual Déu els crida en favor de la comunitat eclesial.

Melissa Lozano Carretero

Familiars, amics i nombrosos fidels van participar a la celebració, que va comptar amb la participació del cor parroquial dirigit per Santiago Preto i de l'organista Tomé Olives. Al final Jaume Denclar va dirigir unes paraules d'agraïment a totes les persones que l'han acompanyat al llarg d'aquest camí i, tot seguit, va tenir lloc un refrigeri de germanor a la plaça de l'església. Després d'haver estat ordenat diaca, Jaume Denclar queda adscrit a les parròquies de Sant Antoni Abat de Maó i Sant Climent, de les quals el prevere Joan Tutzó és el rector.

Sessió constitutiva del Consell Presbiteral i el Col·legi de Consultors

El 25 d'octubre es va constituir el Consell de Presbiteri que formen tots els preveres de la Diòcesi, del qual Mn. Joan Miquel Sastre és el secretari i Mn. J. Bosco Faner el moderador. Així mateix, es van nomenar els nous arxiprestes: P. Emili Marcos Souto, arxiprest de Ciutadella; Francesc Triay Vidal, arxiprest de Centre; i Mn. Joan Miquel Sastre, arxiprest de Maó.

També es va constituir el nou Col·legi de Consultors, que actuarà com a comissió permanent del Consell de Presbiteri. Els seus membres seran els

següents: Mons. Gerard Villalonga, Mn. Joan Bosco Faner, Mn. Llorenç Sales, Mn. Joan Miquel Sastre, Mn. Francesc Triay, P. Emili Marcos, Mn. Jesús Llompart, Mn. Jaume Albert Vidal i Mn. Josep Lluís Ponsetí Pons.

Finalment, s'ha informat que el Consell episcopal, que ajudarà directament al Bisbe en el govern de la Diòcesi, encara no ha quedat constituït: quedarà format, a més dels vuit membres del Col·legi de Consultors, per un diaca, un membre de la vida consagrada i dos laics.